

Informerende nota aan de gemeenteraad

Onderwerp: beantwoording schriftelijke vragen fractie ChristenUnie over gevolgen coronacrisis voor ondernemers.	
Vergadering d.d.: 8 april 2021 (cie. S&B)	Agendapunt:
Portefeuillehouder: E.G. Vos-van de Weg	
Behandelend team: Ruimte	Kenmerk: 1058171

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen fractie ChristenUnie over gevolgen coronacrisis voor ondernemers.

Aanleiding en achtergrond

De ChristenUnie-fractie heeft vragen gesteld over de gevolgen van de coronacrisis voor ondernemers. Gevraagd wordt om inzichtelijk te maken in hoeverre de ondernemers in onze gemeente getroffen worden door de pandemie en bij welke ondernemers het voortbestaan van hun bedrijf in gevaar komt, en welke mogelijkheden er nog zijn voor bijvoorbeeld uitstel of (gedeeltelijke) kwijtschelding van gemeentelijke belastingen (bijv. precariobelasting).

Boodschappen

1. Heeft u inzichtelijk in hoeverre de ondernemers in onze gemeente getroffen worden door de pandemie en bij welke ondernemers het voortbestaan van hun bedrijf in gevaar komt door de coronacrisis? Kunt u deze informatie in zijn algemeenheid met ons delen?

Het is niet geheel inzichtelijk in hoeverre ondernemers in onze gemeente getroffen worden door de pandemie, maar er valt wel iets over te zeggen. Belangrijke parameters hiervoor zijn ook de mate waarin er gebruik wordt gemaakt van de rijksregelingen. Twee regelingen waar de gemeente nadrukkelijk bij is betrokken zijn de TOZO (Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandigen) en de NOW (Noodfonds Overbrugging Werkgelegenheid). In onderstaande tabel wordt aangegeven in hoeverre van deze regelingen in onze gemeente gebruik is gemaakt.

	NOW	TOZO 1	TOZO 2	TOZO 3
Oldebroek/ 't Loo	46	231	38	40
Wezep	65			
Oosterwolde	7			
Hattermerbroek	12			
Totaal	130 (7 %)	231 (12 %)	38 (2%)	30 (2 %)
<i>Per 2019 zijn er 2.070 bedrijven in de gemeente Oldebroek gevestigd.</i>				

Circa 7% van de ondernemers maakt gebruik van de NOW regeling, waarmee wordt beoogd om (massa)ontslagen te voorkomen en werknemers in dienst te houden. Verder heeft circa 12 % van de ondernemers gebruik gemaakt van de TOZO 1 regeling, waarmee ondernemers tijdelijk worden ondersteund om in hun levensonderhoud te voorzien. Bij de TOZO 2 en 3 regeling is bij de beoordeling hiervan ook gekeken naar het inkomen van de partner, waardoor minder ondernemers hiervoor in aanmerking komen en het gebruik van deze regeling is gedaald.

Het is ook niet geheel inzichtelijk bij welke ondernemers het voortbestaan van hun bedrijf in gevaar komt. Gedurende de Covid-19 crisis worden er in de Regio Zwolle ondernemerspeilingen gehouden. De laatste peiling is van juli 2020. Door de aanhoudende situatie wordt dit binnenkort weer opgepakt. In de laatste peiling geeft 8 % van de ondernemers aan dat het voortbestaan van hun bedrijf in gevaar komt. Voor Oldebroek zou het dan gaan om circa 160 ondernemers.

Het beeld dat verder uit deze peilingen naar voren komt is dat driekwart van de zzp'ers ondanks de coronacrisis verwacht volledig als zzp'er werkzaam te blijven. 22% van de zzp'ers overweegt gedeeltelijk in loondienst te gaan werken en 3% volledig. Het aantal ondernemers dat verwacht dat de coronacrisis sterke negatieve gevolgen voor hun onderneming zal hebben, of zelfs de voorzetting zal bedreigen, neemt langzaam af. Het aantal ondernemers dat verwacht dat de coronacrisis geen of nauwelijks, of zelfs een positieve invloed op hun onderneming zal hebben, neemt juist langzaam toe.

In de afgelopen periode hebben wij nauwe contacten met onze ondernemersverenigingen onderhouden om van hen te horen wat er speelde en of wij als gemeente nog aanvullende zaken moeten oppakken. Ook is er zowel bestuurlijk als ambtelijk vanuit de gemeente proactief contact met ondernemers gezocht, zoals bijvoorbeeld met horecabedrijven om te vernemen hoe zij met de beperkingen omgaan. Naar aanleiding hiervan is met de ondernemersverenigingen de afspraak gemaakt hen over relevante regelingen en andere hulp voor ondernemers geregeld te informeren, zodat zij ook hun achterban hierover op de hoogte kunnen houden. Ook zijn er een aantal lokale ondernemers geweest die zelf contact met ons hebben gezocht vanuit hun eigen situatie en is er met hen gekeken welke hulp voor hen passend is.

2. We zien grote verschillen tussen de bedrijven. Ziet het college de noodzaak om ondernemers extra te steunen om de coronacrisis te overleven?

Er zijn inderdaad grote verschillen tussen de bedrijven. Het merendeel van de bedrijven weet zich in deze coronacrisis tot nog toe staande te houden. De sectoren die het meest worden getroffen zijn de horeca, de Retail (niet dagelijkse consumptie) en de recreatie, ook al zijn er wel uitzonderingen die na afloop van de 1^e lockdown alsnog het jaar 2020 goed hebben kunnen afsluiten. Om ondernemers te ondersteunen in deze crisis zijn er diverse lokketten waar zij om hulp kunnen vragen, zoals bij de Kamer van Koophandel, de Regio Zwolle Brigade en de voorziening 155 Red een bedrijf. Uit de contacten die wij hebben blijkt dat ondernemers vanuit de gemeente Oldebroek hiervan gebruik maken en dus de weg naar deze voorzieningen weten te vinden. Op die manier is er maatwerk mogelijk voor de verschillende ondernemers.

Recentelijk is er een belronde gehouden naar alle NOW en TOZO gebruikers, waarbij is gevraagd naar hun welbevinden en om te horen hoe men de geboden hulp tot nog toe ervaart. De signalen die hieruit naar voren zijn gekomen sluiten aan bij het beeld vanuit de ondernemerspeiling in de regio.

Het sociale vangnet is nog niet in alle gevallen toereikend. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer ondernemers niet voor een regeling in aanmerking komen, terwijl de kosten wel doorgaan. Het Rijk heeft recentelijk tegen deze achtergrond wel weer nieuwe (hulp)pakketten ingericht voor hulp aan ondernemers. Dit zijn de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) en ook verruiming van de schuldhelpverlening aan ondernemers in de vorm van ruimere (terug)betalingsregelingen. Met de TONK regeling, die op 1 maart 2021 in werking treedt, kunnen onder andere ondernemers een tijdelijke ondersteuning krijgen voor daadwerkelijke noodzakelijke kosten voor levensonderhoud. De uitvoering van deze regelingen komt bij de gemeente te liggen. De uitvoering van dit beleid wordt zoveel mogelijk met onze buurgemeenten in H2ONE verband afgestemd. Ter informatie is de brief van de staatssecretaris bijgevoegd.

De lokale aanvullende hulp die wij bieden is maatwerk. Per situatie / ondernemer wordt beoordeeld wat wij kunnen bieden, en/of richting welke partij wij het best kunnen doorverwijzen.

3. Welke mogelijkheden zijn er te nemen in bijvoorbeeld uitstel of (gedeeltelijke) kwijtschelding van gemeentelijke belastingen (bijv. precariobelasting) voor ondernemers?

- a. Wilt u de financiële gevolgen daarvan met ons delen?

Uitstel van betaling

I.v.m. de coronapandemie kunnen ondernemers, zzp'ers en verenigingen bij uitzondering uitstel van betaling krijgen voor gemeentelijke belastingen. Uitstel van heffingen kost de gemeente geen geld. De heffingen worden later alsnog geïnd. Standaard wordt drie maanden uitstel verleend en wordt geen invorderingsrente berekend. Mocht het verloop van de pandemie daartoe aanleiding geven, dan kan het uitstel verlengd worden. In 2020 hebben 14 bedrijven, 7 inwoners en 3 verenigingen/stichtingen uitstel van betaling voor gemeentelijke belastingen gevraagd. Eén bedrijf heeft steeds verlenging van uitstel gevraagd en heeft nog niet betaald. In de overige gevallen is inmiddels betaald. Eén bedrijf heeft een verzoek om kwijtschelding ingediend. Dat is nog in behandeling. Naar aanleiding van het versturen van de beschikkingen WOZ van 2021 zijn er circa 5 verzoeken om uitstel van ondernemer ingediend. Deze verzoeken worden ingewilligd (uitstel tot 30 juni 2021).

Kwijtschelding

De gemeenteraad heeft beslist dat alleen kwijtschelding kan worden verleend voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing voor woningen. De gemeenteraad kan beslissen dat dit wordt uitgebreid met andere belastingsoorten. Kwijtschelding van OZB voor bedrijven kan mogelijk gemaakt worden, maar er zijn ook particulieren die financiële problemen hebben door covid. Bovendien kunnen ondernemers over het algemeen gebruik maken van rijkssteun.

Wat ons blijft bezighouden is dat het niet om gemeenschappen gaat, maar we telkens terugkomen op de term maatwerk. Daarbij is het dus ook aan de ondernemer om een en ander zelf aan te kaarten.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt in de gemeente Oldebroek (alleen) opgelegd aan nutsbedrijven voor kabels en leidingen in gemeentegrond en aan een beperkt aantal ondernemers dat een standplaats voor verkoop van etenswaren heeft op gemeentegrond. Voor zover bekend zijn er met betrekking tot de precariobelasting geen (betalings)problemen en zijn de standplaatsen ook gewoon in gebruik. Wij zien dan ook geen aanleiding om voor die belasting kwijtschelding mogelijk voor te maken.

Toeristenbelasting

De recreatieondernemers innen de toeristenbelasting en betalen die door aan de gemeente. In feite wordt deze belasting dus betaald door de recreanten. Daarom zien wij ook voor deze belasting geen reden om kwijtschelding mogelijk te maken. Begin 2021 zijn de voorlopige aanslagen toeristenbelasting over 2020 verrekend met de definitieve aanslagen. Als er sprake was van minder overnachtingen dan waarbij is uitgegaan bij de voorlopige aanslag, is toeristenbelasting terugbetaald. Doordat er in 2020 fors minder overnachtingen zijn geweest, is de werkelijke opbrengst toeristenbelasting over 2020 circa € 93.000,- lager dan begroot.

Reclamebelasting

De reclamebelasting is in overleg met de ondernemersverenigingen in Oldebroek (OVO) en Wezep (OWH) tot stand gekomen en is geregeld in de Verordening reclamebelasting 2021. In een convenant is geregeld dat de opbrengst van de reclamebelasting, na aftrek van de door de gemeente gemaakte perceptiekosten, wordt uitbetaald aan OVO en OWH. Recentelijk hebben wij van de Ondernemersvereniging Oldebroek (OVO) het verzoek ontvangen om in 2021 geen reclamebelasting op te leggen bij de winkeliers van Oldebroek Centrum, maar wel tot uitbetaling van de reclamegelden over te gaan. Wanneer deze belasting niet meer wordt opgelegd, vervalt de dekking voor de uitbetaling. Deze oproep vanuit de OVO is inmiddels ook door de OWH onderschreven. Op dit moment wordt onderzocht of en op welke wijze wij aan het verzoek van de ondernemersverenigingen tegemoet kunnen komen. Hierover wordt door ons college in een afzonderlijke rapportage geadviseerd.

Randvoorwaarden

Kwijtschelding voor bedrijven, verenigingen, stichtingen e.d. moet aan een groot aantal voorwaarden voldoen. Zo moet een bedrijf aangeven hoe de schulden zijn ontstaan, hoe het in de toekomst denkt verder te gaan (een ondernemersplan) en hoe de financiering is geregeld. Het bedrijf moet hiervoor vaak een bedrijf inhuren dat gespecialiseerd is in juridische dienstverlening, wat kosten met zich meebrengt.

Bovendien moeten kwijtscheldingsverzoeken door bedrijven door een financieel specialist beoordeeld worden, die Verlies- en Winstrekeningen kan beoordelen. Hiervoor moet de gemeente externe hulp inschakelen.

b. Kan dit betaald worden uit de ingestelde Coronareserve?

Het is mogelijk om de extra lokale hulp aan ondernemers te betalen uit de ingestelde Coronareserve (bijvoorbeeld de oproep van de OVO om geen reclamebelasting te innen, maar dit bedrag wel voor de ondernemersverenigingen beschikbaar te stellen), waarmee er in de begroting een reserve is opgenomen, die na een collegebesluit vrij kan worden ingezet. Alleen kent deze reserve wel een bodem en meerdere belanghebbenden dan alleen lokale ondernemers. Het doel van deze reserve is om alle extra kosten als gevolg van deze pandemie achteraf alsnog te kunnen financieren. Per geval wordt beoordeeld in hoeverre het acceptabel is deze reserve aan te wenden.

Bijlage(n)

- BW20210216 Brief van de staatssecretaris SZW d.d. 12 januari 2021.

Oldebroek, 16 februari 2021.

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, secretaris P.H. Lensselink,

, burgemeester T.H. Haseloop-Amsing.